

Einbi küla / Enby metsatööde arutelu kokkuvõte

Kohtumise aeg: 02. oktoober 2023 kell 17.00 –18.30

Kohtumise koht: Noarootsi osavallakeskus

Arutelu juhib Läänemaa metsaülem Jürgen Kusmin, kokkuvõtet koostab kaasamise spetsialist Susanna Kuusik, osaleb Edela regiooni Põhja piirkonna varumisjuht Sven Soomets.

Tutvustus

Noarootsi osavallavanem Aivo Hirmo teeb ettepaneku, et kui keegi koosolekul osalenutest saadab RMK-le kirja, siis vastus saadetakse kõigile koosolekul osalenutele. Osalenud olid nõus.

RMK töötajad Sven Soomets ja Susanna Kuusik tutvustavad end.

Metsaülem Jürgen Kusmin küsib, kas Einbi küla / Enby metsatööde plaani projektiga on kõik jõudnud tutvuda ja kas selle kohta on kohe mingeid küsimusi.

Küsimused metsatööde plaani kohta

Lääne-Nigula valla ehitus- ja planeerimisnõunik Marika Meister: Miks on püsielupaiga kõrval piiranguteta mets ja siis jälle rangelt kaitstav ala HS014 eraldis 2?

Metsaülem selgitab, et Einbi küla / Enby kaitsealuse liigi püsielupaik kattub sellel eraldisel Natura piirangutega – seetõttu RMK seal metsa ei majanda. Tegemist on RMK-sisese kaitsepiiranguga juba aastast 2018, mis tänaseks on laienenud ka erametsadele.

Varumisjuht Sven Soomets jätkab, et RMK oma otsusega ei raiu ka Natura metsaelupaiga eelvaliku aladel.

Metsaülem: Sama on potentsiaalse vääriselupaigaga – ei raiuta, kui pole inventeeritud.

Marika Meister: Sõitsime alal ringi ja meie hinnangul on hooldusraiet vaja lisaks teha eraldistel 15 ja 12.

Toomas Neuman küsib, millal viimati nähti piirkonnas kaitsealust liiki, kelle pärast on püsielupaik moodustatud.

Rita Zobel kinnitab, et tema on Einbi küla / Enby metsas korduvalt näinud.

Metsaülem: Paneme kirja vallalt ettepaneku vaadata üle eraldis 15 noor männik ja eraldis 12.

Metsatööde plaani tutvustus

Metsaülem Jürgen Kusmin teeb ettekande ja tutvustab Einbi küla / Enby kõrgendatud avaliku huviga alale kirjutatud metsatööde plaani projekti. Ta kirjeldab Einbi küla / Enby KAH ala: suurus, rangelt kaitstavate metsade osa, vanuseline jaotus, keskealiste metsade domineerimine. Seejärel tutvustab Lääne-Nigula valla üldplaneeringus kirjutatud tingimusi KAH aladel raiete tegemiseks.

Einbi külas / Enby's on järgmise kümnendi jooksul plaanis teha valdavalt harvendusraied, lisaks on plaanis kaks lageraiet. Lageraiet on plaanitud selliselt, et oleks võimalik raieküpset metsa liigendada – teha uuendust mitmes osas, jagades uuendusvõtted mitmesse etappi. Harvendusraiate visuaalse väljanägemise osas soovib ta vaadata Seenemetsa tee kõrval eelmisel aastal tehtud harvendusraiet.

Nende töödega samal ajal raiutakse Suur-Einbi tee äärtest 2 m laiuselt, et parandada tee seisukorda – eemaldada tee kohale kasvanud puude võrad, et päike ja tuul pääseks paremini teed kuivatama, kevadine lumesulamise ja keltsa periood on lühem ning et ka teehooldust oleks parem teha. Metsaülem näitab kaardil teeäärseid laoplatse ja selgitab metsaveoautode liikumist alal. Ta täiendab, et vahelaod on plaanitud teede äärde mitmes kohas, sõltuvalt kokkuveo kaugusest. Harvendusraietel jäävad raiejäätmed – oksad ja ladvad – metsa, et nende väljaveol mitte vigastada kasvavaid puid ja kokkuveoteedel aitab oksavall vältida rööbaste tekkimist.

Arutelu

Aivo Hirno küsib täpsustava küsimuse, kas raiejäätmed jäävad kokkuveoteele või metsa.

Metsaülem selgitab, et 4-meetrised väljaveoteed tehakse harvendusraiel iga 20 meetri järel. Raejäätmed on mõistlik jätta veoteedele, et vältida pinnase kahjustumist, st kokkuveoteede vahele jääb raiejäätmetest vaba mets ja kokkuveoteedel tallatakse raiejäätmed masinate poolt maapinnaga tasa ja kõdunevad huumuseks. Vahetult peale töid võib metsaaluse vaatepilt olla häiriv, kuid aastatega sulanduvad ka kokkuveoteed loodusega ühte.

Marika Meister juhib tähelepanu, et plaani projektis on öeldud teest põhjapoolse lageraie vajalikkuse põhjenduseks, et sinna tekib metsamaterjali vaheladu.

Metsaülem näitab kaardilt, et KAH alast väljas plaanitavate harvendusraiete ladu on samuti vaja ja tunnistab, et teisi vaheladusid plaanis kirjeldatud ei ole.

Marika Meister leiab, et plaan vajab täiendamist – laoplatse on rohkem. Meister: Võite kaaluda eraldi peatüki lisamist, kus kirjeldate KAH alast väljaspool tehtavaid raiet, kus kohalik seltskond läbi ei räägi.

Metsaülem tänab mõttega lugemise eest ja lubab plaani täiendada.

Rita Zobel nendib, et ilusad suured männid on igal pool.

Aivo Hirno ütleb, et need on lageraie säilikuud.

Metsaülem jätkab lageraie arutelu ja näitab kaardil, et väiksem 0,5 ha lageraie eraldise mõõt on laiemast kohast 40 meetrit ja kitsamast 20 meetrit – osa eraldisest jääb tee alla. Säilikuude grupp jääb laiema osa keskosasse. Teisel eraldisel jäävad säilikuud ohutusse kaugusesse teest.

Marika Meister küsib, kas suuremal eraldisel on eraldi laoplatst?

Metsaülem kinnitab, et laoplatst rajatakse tee ja langi vahele kraavi peale.

Aivo Hirno: Kas KAH alast väljaspool plaanitavad harvendusraied on plaanitud 2024. aastasse?

Metsaülem: Jah. Einbi küla / Enby raiete aega aasta lõikes plaanides soovime arvestada, et marja- ja seeneaeg oleks läbi.

Aivo Hirno: See kõlab halvasti – soovite teha töid märjal ajal.

Metsaülem ütleb, et Seenemetsa tee äärsed viimased raied tehti samal ajal.

Arutatakse noorendiku hoolduses kõrgelt raiutud puid ja allesjäänud kände. Metsaülem ütleb, et harvendusraietel seda probleemi pole.

Metsaülem näitab 2033. aasta vanuselist struktuuri.

Aivo Hirno soovib teada, kui vanades männikutes harvendusraiet tehakse.

Metsaülem ütleb, et see sõltub ennekõike metsa tihedusest, seejärel vanusest.

Aivo Hirno selgitab, et temale tundub suur harvendusraie eraldis 21 on piisavalt hõre võrreldes harvendusraiesse mitte plaanitud tihedamate eraldistega ja soovib põhjendust.

Metsaülem selgitab, et RMK-s on 80 metsakorraldajat, kelle looduses välitöödelt kogutud andmete põhjal selliseid otsuseid tehakse. Ta rõhutab, et eraldise piires on tihedamaid ja hõredamaid kohti ja töid tehakse neis kohtades, kus see on vajalik. Harvendamisel on määratud ka tiheduse piirmäär, millest hõredamaks ei tohi metsa teha.

Aivo Hirno näebki probleemina, et tihedamasse kohta pole plaanitud. Keegi võiks need alad füüsiliselt üle vaadata.

Sven Soomets: Metsas ei käi plaanimine tunde järgi, vaid lähtuvalt inventeerimisandmetest.

Aivo Hirno soovib nende andmetega tutvuda.

Metsaülem ütleb, et andmed on [Metsaregistris](#) kättesaadavad.

Aivo Hirno küsib, kas on kindel, et taksaator ei käinud seal 4 aastat tagasi.

Metsaülem selgitab, et seaduse järgne kohustus on riigimetsas takseerida iga 10 aasta järel, RMK-s püüame jõuda selleni, et kõik eraldised käiakse läbi iga 5 aasta tagant. Sven Soomets täiendab, et taksaatoreid kontrollivad audiitorid ja nende ülemused.

Aivo Hirno nendib, et vastus nende eraldiste osas jääb õhku.

Aivo Hirno leiab, et kõike ei pea tegema ühel aastal ja ilma vaatamata.

Marika Meister: Kui ilm 2024 ei soosi, siis saab edasi lükata, aga tööd tehakse korduva häiringu vältimiseks korraga – muidu on igal aastal traktorid metsas.

Rita Zobel: Pigem teeme korraga, siis on metsa ühtlustumine ja metsas käimist segavate raiejätmete kõdunemine korraga.

Metsaülem soovib vaadata 2008. aastal tehtud harvendusraiet – seal pole raiejätmeid enam praktiliselt näha.

Aivo Hirno teeb ettepaneku saata kõikide teeäärsete eraldiste täiused ja põhjendused juurde, miks on plaanis harvendada või miks ei ole.

Toomas Neuman küsib, mis on ideaalne mets – mis on eesmärk siin metsas.

Metsaülem vastab, et kombineeritud, harvendusraie eesmärk on kasvatada neid puid, millel on kasvamiseks looduslikud eeldused.

Toomas Neuman: Miks ei lase olla ürgmets?

Metsaülem selgitab, et inimese kasu – kasvama jäävate puude puidu kvaliteedi ja liikumise mõttes sellele alal.

Arutelu piirkonna ürgmetsade üle.

Aivo Hirno on Toomas Neumani teemapüstitusega nõus – mis on majanduse mõttes optimaalsem, mis KAH ala mõttes.

Metsaülem leiab, et siin alal need huvid kattuvad – hästi hooldatud mets.

Ene Kenkman nõustub, et metsa peab hooldama. Toomas Neumani sõnul padrik on vingem.

Metsaülem palub Aivo Hirmol öelda, milliste eraldiste osas täiendavat selgitust oleks vaja.

Aivo Hirno: 2, 5, 12, 13, 15 – miks seal ei ole harvendust plaanis 10 aasta vaates. Miks on eraldisel 21 plaanis? Kas mingi osa võiks olla ürgmets?

Kohaletulnud leiavad, et kaitsealuse liigi püsielupaiga mets on ürgmets.

Marika Meister leiab, et kavas ei ole noore metsa teemat.

Aivo Hirno küsib, kas 10 aasta juurdekasvu on arvestatud harvendusi plaanides või kohtutakse kava teemal 5 aasta pärast uuesti.

Metsaülem ei välista vajadust 5 aasta pärast plaani täiendada – täiendame teksti selle mõttega. Harvendusraie vajadust on keerulisem prognoosida kui uuendusraie vajadust – see sõltub juurdekasvust, mis erinevatel muldadel on erinev.

Toomas Neuman küsib, kui palju on Eestis nn ürgmetsa?

Metsaülem: 18% kogu metsamaast, riigimetsast 1/3 on väljaspool majandamist.

Esitatakse soov teeäärte lahtilõikamisel jätta võimalikult madalad kännud.

Kokkuvõte

Lepitakse kokku, et Rita Zobeli e-kirjaga saadetud küsimusele vastab RMK kõigil koosolekul osalejatele.

Metsaülem nendib, et metsatööde plaani ei saa lõplikuks lugeda, sest nädala jooksul ootame veel ettepanekuid ja siis täiendame plaani.

Marika Meister teeb täiendavad ettepanekud metsatööde plaani vormistamisele ja soovib, et plaanis oleks ka Einbi küla rootsikeelne nimi Enby.